

Ukraine đang lật ngược thế cờ trong cuộc chiến chống Putin. Điều xảy ra sau đó sẽ gây kinh hoàng cho Âu châu.

Mike Martin / Hướng Dương biên dịch

<https://www.yahoo.com/news/world/articles/ukraine-turning-tide-against-putin-060000576.html>

Dù có nói thảm đi chăng nữa thì tình hình cuộc chiến ở Ukraine cũng vẫn sắp xoay chuyển. Tuy nhiên, chuyện xảy ra sau đó có thể sẽ làm tất cả chúng ta phải lo lắng.

Mặc dù Điện Kremlin cố gắng phô trương sức mạnh bằng cách tấn công vào các thành phố của Ukraine, nhưng bằng chứng lại cho thấy điều khác. Lực lượng phe Moscow đang từ từ nhường lãnh thổ cho phe Ukraine vì các đường tiếp tế của họ đã bị cắt đứt. Hàng ngàn lính quân dịch Nga đã chết dần khi máy bay không người lái (drone) của Ukraine liên hồi tấn công họ.

Riêng trong nước Nga dân đang bất mãn vì giá cả leo thang và lại thêm thuế trừng phạt. Tại một cuộc họp gần đây của các viên chức kinh tế trong Điện Kremlin, chính Vladimir Putin đã thừa nhận rằng GDP của Nga đã tụt gần 2% trong năm 2026, và Bộ Tài chính và Ngân hàng Trung ương Nga trong nội bộ đã báo trước về những bất trắc đáng ngại cho sự ổn định kinh tế. Anton Siluanov, Bộ trưởng Tài chính Nga, thậm chí đã cảnh báo Putin rằng tình hình tài chính đang xoay chuyển khó kiểm soát nổi vì tình hình sắp suy thoái.

Điều này không ngẫu nhiên xảy ra. Ukraine đã âm thầm theo đuổi một chiến lược hai mặt hết sức tàn nhẫn để xoay chuyển từ từ cục diện của cuộc chiến.

Thứ nhất Ukraine, về công nghệ, đã hơn kẻ thù đông đảo hơn mình. Trong khi dân Ukraine trở thành những người dẫn đầu thế giới về công nghệ máy bay không người lái (drone), Nga lại dựa vào một chiến thuật đã có từ hàng trăm năm trước: chiến tranh tiêu hao bằng vũ lực. Nhưng lối đẩy pháo binh và binh lính vào cuộc chiến như thế không có hiệu quả nếu quân lính tiến được tới nơi kẻ thù của họ đóng quân. Trái lại, Ukraine đã phát triển những máy bay không người lái được trang bị trí tuệ nhân tạo (AI) tên là Hornet, chỉ có giá 6.000 đô la (4.400 bảng Anh). Nhờ vậy họ có thể làm tê liệt hậu cần của Nga bằng cách tấn công vào các đường tiếp tế ra đến tiền tuyến, và Hornet hiện có tầm hoạt động đủ xa để tấn công các đường tiếp tế chính cho lực lượng Nga ở Crimea và Kherson. Người Ukraine đã thành công đến mức Mykhailo Fedorov, Bộ trưởng Quốc phòng Ukraine, đã phải coi nó như là một "cuộc phong tỏa hậu cần".



Máy bay không người lái tầm xa của Ukraine càng ngày càng có hiệu quả trong việc tấn công các nhà máy lọc dầu, nhà máy sản xuất và các cơ sở quân sự của Nga.

Phần thứ hai trong chiến lược của Ukraine là tấn công



sâu vào lãnh thổ Nga, bằng cách dùng cùng một lúc hỏa tiễn và máy bay không người lái. Các cuộc tấn công này dựa trên thông tin tình báo của phương Tây đánh vào những nguồn tài chính mà Putin cần để duy trì cỗ máy chiến tranh – các nhà máy lọc dầu, nhà máy sản xuất, bến cảng, đường sắt và cầu. Nói một cách khác, Ukraine đang bóp nghẹt nền kinh tế của Nga: tiền thu nhập từ dầu mỏ giảm đi trong khi các chi phí cho mọi thứ khác đều gia tăng. Kết quả là Nga đang ở thế bị động. Lần đầu tiên nước này coi như sắp bị nguy hiểm cả về mặt kinh tế lẫn chính trị. Một bản phúc trình của Viện Nghiên cứu Chiến tranh cho biết Ukraine hiện đang giành được hơn 45 dặm vuông lãnh thổ mỗi ngày. Đồng thời, các ước tính mới cho biết 500.000 binh sĩ Nga đã tử thương kể từ khi chiến tranh bắt đầu vào tháng 2 năm 2022. Mặc dù Putin đang cố tuyển mộ binh lính từ Triều Tiên và các vùng cận Sahara ở Phi Châu để bổ sung lực lượng, nhưng chiến thuật tiêu hao địch của ông đang sụp đổ.

Người dân Ukraine vốn đã phải chịu đựng vô vàn khổ đau nên thậm chí coi đây là một niềm hy vọng. Nhưng đối với những người phương Tây chúng ta, những người đang vui mừng khi thấy người Ukraine có thể xoay chuyển tình thế, chúng ta cần phải suy nghĩ thật kỹ về những gì sẽ xảy ra tiếp theo. Chiến thắng trong cuộc chiến này mang đến những rủi ro lớn cho Vương quốc Anh và liên minh phương Tây.

Đối với Putin, cuộc chiến này có tính cách sống còn – không những đối với nước Nga mà còn đối với chính ông ta. Nước Nga thường loại bỏ những nhà lãnh đạo chiến bại, họ không chỉ mất ghế ngồi mà có khi mất cả tính mạng nữa.. Putin biết điều này và đang sống trong sự hoảng sợ cao độ, vừa lo bị ám sát vừa sợ có thể bị lật đổ. Cuộc duyệt binh Ngày mừng Chiến thắng, vốn là một cuộc diễn hành tráng lệ uy nghi với đoàn xe tăng chạy qua Quảng trường Đỏ, năm nay được lắng đọng tổ chức tại Mạc Tư Khoa, nó là một dấu hiệu của sự lo âu ngày càng gia tăng.

Đối với một người mà quyền lực dựa trên sức mạnh huyền thoại – một người hùng đã được thần thánh hóa, hiện thân cho sự quyết tâm của toàn dân – mà nói rằng ông ta đang thua kém đang bị làm nhục thì không thể chấp nhận được. Dù cho chế độ và cả Putin nữa có sụp đổ thì sự kiện không có sẵn một người kế vị sẽ gây ra một nguy hiểm lớn. Một tiến trình cực kỳ hỗn loạn sẽ xảy ra, mà hỗn loạn ở một quốc gia có sức mạnh hạt nhân to lớn nhất thế giới là điều chúng ta không muốn thấy.

Và lại, còn một hậu quả khác nữa, một hậu quả mà ít người ở phương Tây để ý tới. Dù cuộc chiến ở Ukraine có ngưng nhưng quân đội Nga vẫn còn. Binh lính sẽ được tung ra. Theo ước tính mới đây, binh lính chủ lực gồm có 1,32 triệu quân, và 700.000 quân đóng ở Ukraine. Nhiều binh lính là cựu tù nhân được thả khỏi nhà tù để làm bia đỡ đạn cho cuộc chiến tranh tiêu hao của Putin. Các vụ bạo lực do những quân lính từ chiến trường trở về gây ra đã được dẫn chứng rõ ràng. Vào tháng 10 năm 2024, Azamat Iskaliyev, một tên sát nhân từng bị đã kết án nhưng được thả ra để tham gia cuộc chiến của Putin, đã đâm người bạn gái cũ hơn 60 nhất dao vì cô ta đã từ chối lời tán tỉnh của hắn. Những người đàn ông khác giống như hắn – bị đối xử tàn bạo cực đoan mà giờ đây lại có vũ khí – sẽ tìm một nơi nào đó để trút bỏ sự thất vọng của mình.

Ông Margus Tsahkna, Bộ trưởng bộ Ngoại giao của Estonia, đã cảnh giác rằng Putin đang chuẩn bị dùng những tên sát nhân này để chống lại kẻ thù của Nga nếu có ngừng bắn. Người dân Estonia không coi thường mọi chuyện, họ đã liền xây dựng một bức tường phòng thủ dài 434 dặm dọc theo biên giới với Nga và Belarus, đồng thời Estonia đã chi thêm 5% GDP cho quốc phòng. Sự thể này trái ngược hẳn với vụ chính quyền Anh đang trì hoãn việc tăng cường quốc phòng. Anh quốc có 900 binh sĩ đóng quân ở biên giới phía đông của Estonia. Thế nhưng nếu Putin toan tính giải quyết tình trạng bất ổn trong nước mà đe dọa Estonia thì Bộ Quốc phòng Anh đã nói với ủy ban đặc trách về quốc phòng trong quốc hội rằng họ vẫn không thể gửi hỗ trợ được 1.000 binh sĩ.

Bản tường trình về Chiến lược Quốc phòng đã được công bố cách đây một năm, nhưng nếu không có Kế hoạch Đầu tư Quốc phòng như mong đợi, nó không thể đem ra thực thi. Một Dự luật về chuẩn bị Quốc phòng đã được Nhà vua hứa hẹn trong bài ông phát biểu, nhưng chưa thấy đâu. Kể ra thì còn nhiều chuyện – Chính phủ của chúng ta quả là quá chủ quan về chuyện quốc phòng

Ngày nào Ukraine còn phòng thủ được chống lại Nga, ngày đó họ còn giúp Anh quốc và các đồng minh ở Âu châu có thêm thời gian để tái vũ trang. Sự trì trệ của chúng ta trong việc phòng thủ là một sự bất công đối với người dân Ukraine, những người đã phải trả giá bằng mạng sống của mình. Nói cách khác, Ukraine đang chiến đấu thay cho chúng ta, đang tạo điều kiện cho nước Anh có thời gian để tái vũ trang. Điều gì sẽ xảy ra nếu cuộc chiến bỗng kết thúc mà chúng ta chưa kịp làm chuyện đó?

Mike Martin là nghị sĩ Đảng Dân chủ Tự do đại diện cho khu vực bầu cử Tunbridge Wells và là Chủ tịch Nhóm Nghị sĩ Liên đảng về Tái vũ trang.